

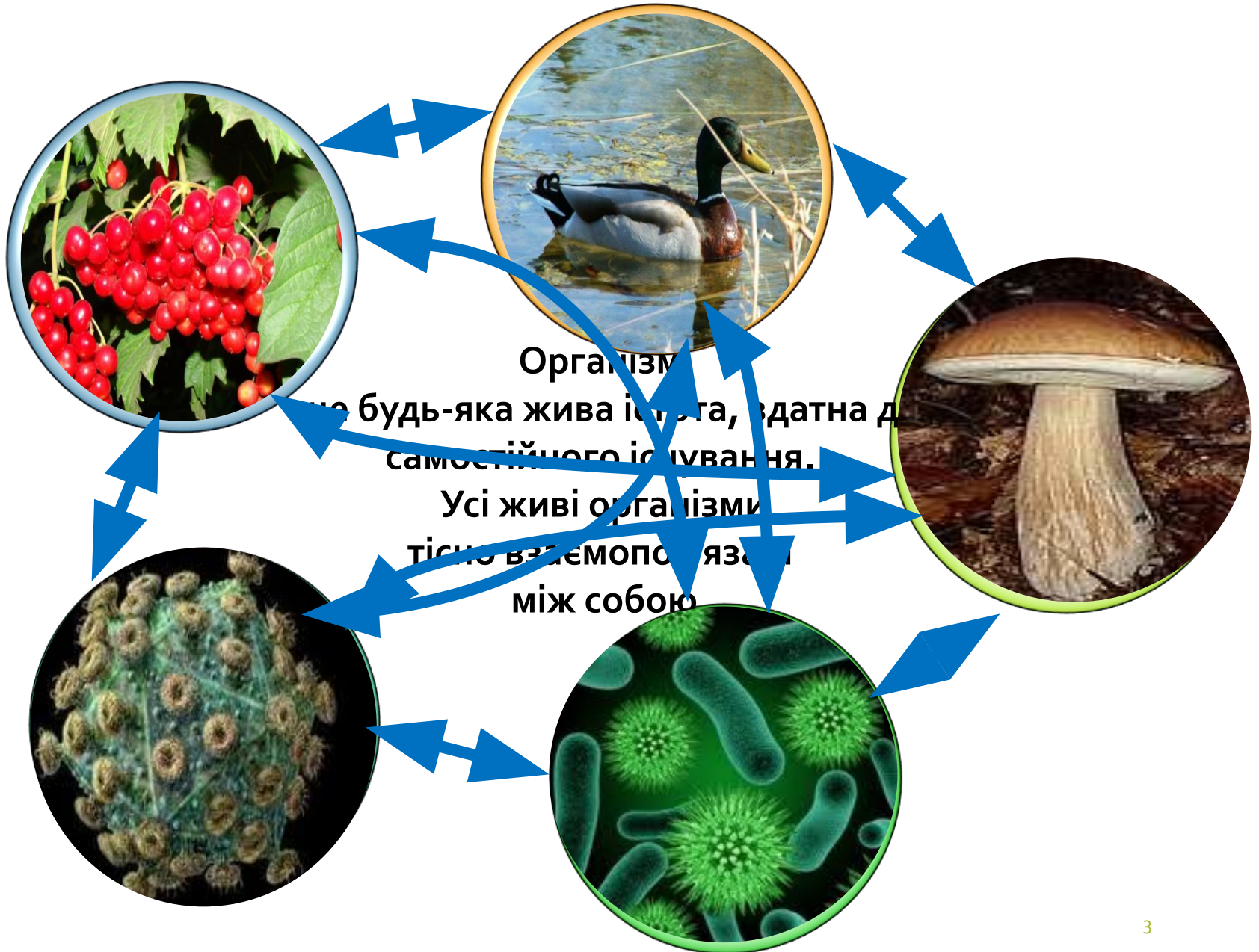
Тварина – живий організм

ЩО ЦЕ?

У які царства об'єднують усі живі організми?

ЩО ТАКЕ БІОЛОГІЯ?

Це комплексна біологічна наука, яка вивчає живу природу.

Ботанік
а

Екологі
я

Зоологі
я

Мікробіологі

Мікологія

Які із зображених об'єктів є предметом вивчення зоологічних наук?

Ентомологія

Іхтіологія

Орнітологія

Фізіологія

Морфологія

Палеозоологія

Зоогеографія

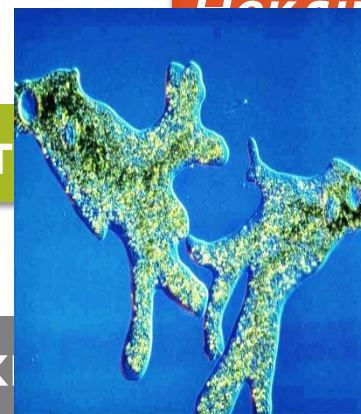
Систематика

Класифікація організмів

Клітинні

Шкідливі

ТИ

прокаріот

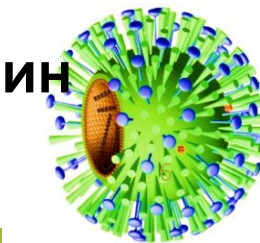
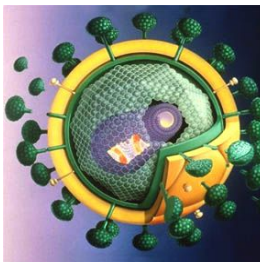
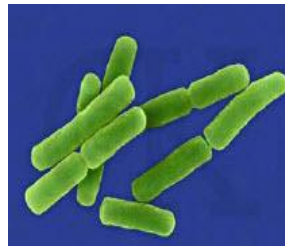
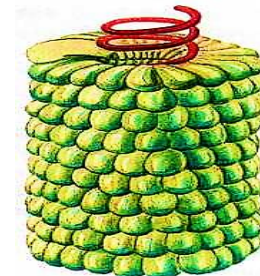
Гриб

ни

Твар

роб'янки

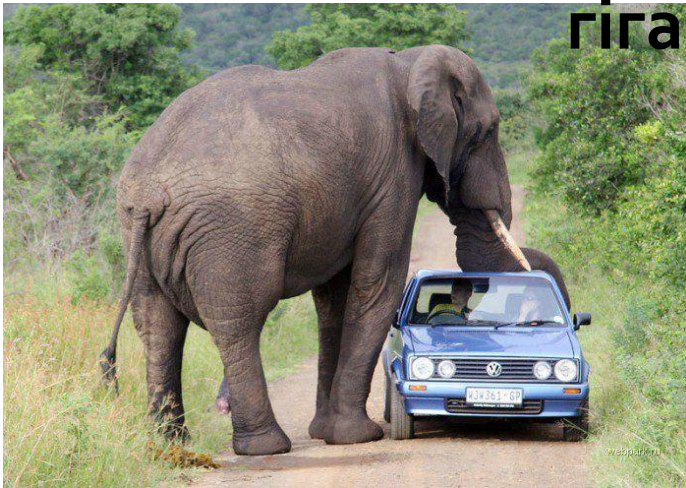
СИ

На Землі близько 1,5 млн видів сучасних тварин

Тварини - гіганти

Африканські слони досягають 3,5 м у висоту, 7,5 м у довжину і вагою до 5 т.

Синій кит. Його довжина 33 м, а маса — 150 т

Крокодил нільський – до 8 м

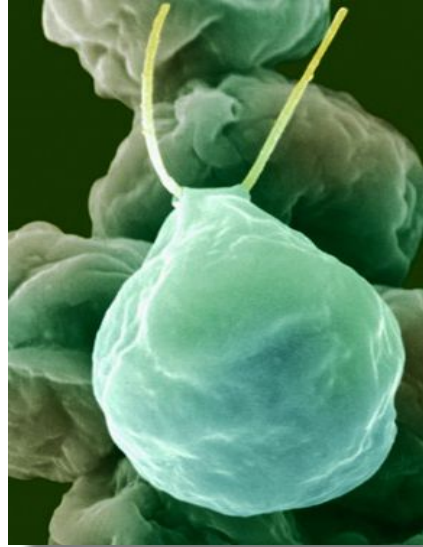

Зріст найвищої тварини — жирафа⁷ — до 6 м.

Тварини різноманітні за розмірами. Найменші можна побачити лише під мікроскопом, тому що їх розміри не перевищують 0,2 мм.

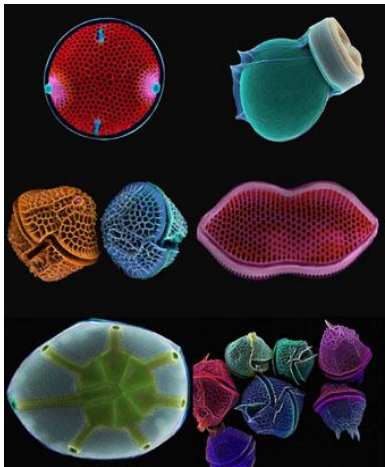
Інфузорія тувелька

Хламідомонада

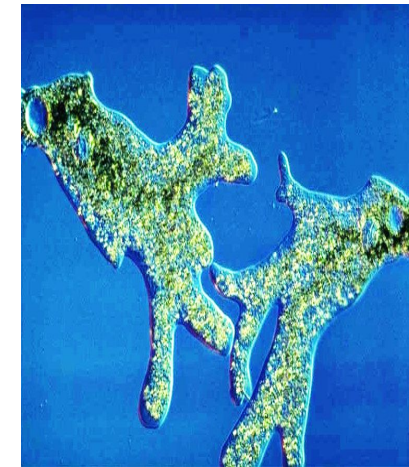
Хлорела

Діатомові

Евглена зелена

Амеба

Що ми знаємо про тварин?

Хто такі тварини і як їх
досліджують
Що ми хочемо дізнатися, вивчаючи тему?

- Різноманітність тварин та як їх вивчають
- Особливості будови тварин
- Значення тварин у природі та житті людини

Наука, що вивчає тварин, називається **зоологія**
(від грецького «зоон» — тварина і «логос» — вчення)

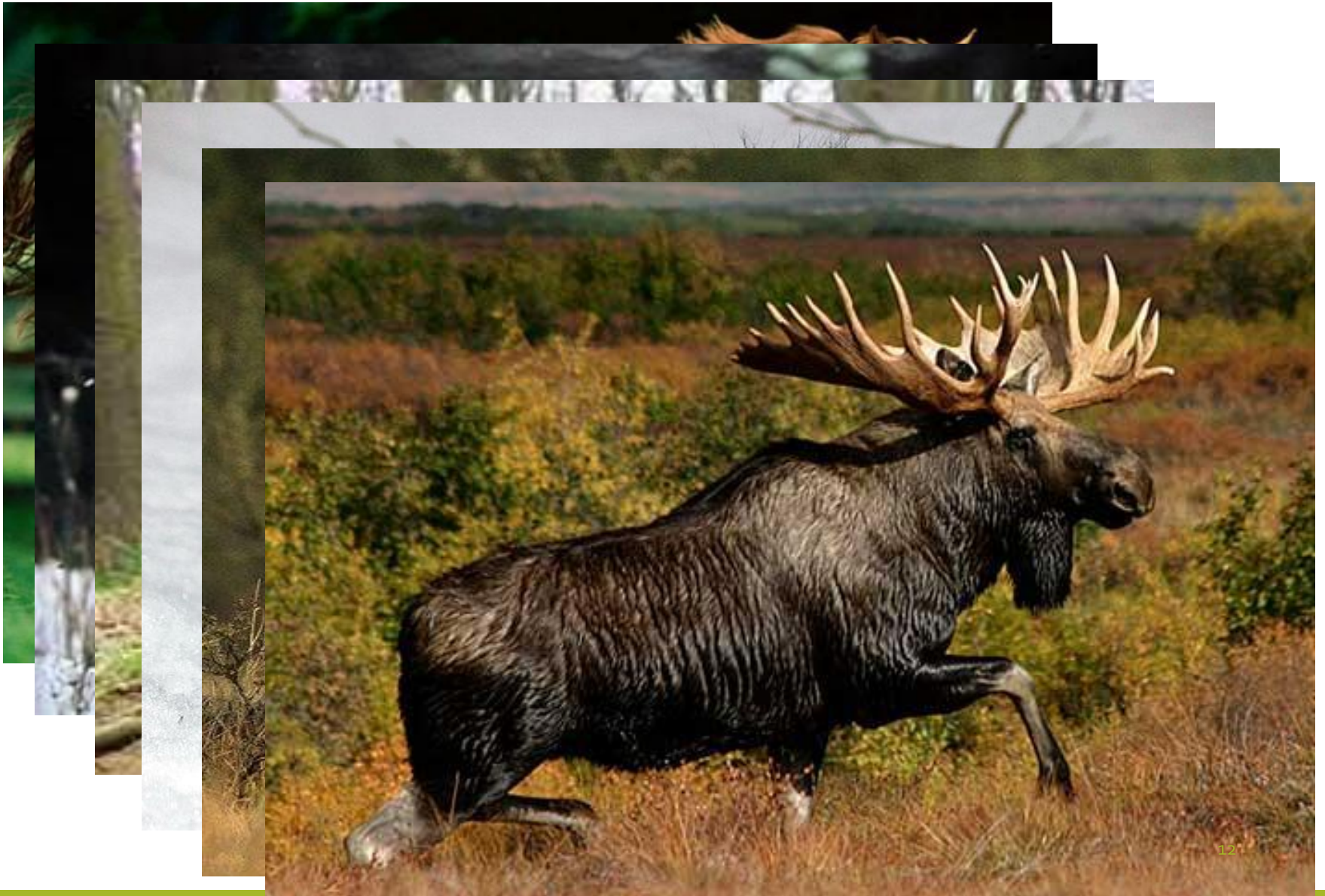
**Тваринний світ –
складова частина
природи**

Де живуть

1. Тварини живуть у наземному середовищі
Тварини?

Де живуть тварини?

2. Тварини живуть у водному середовищі

Де живуть тварини?

3. Тварини здатні до польоту

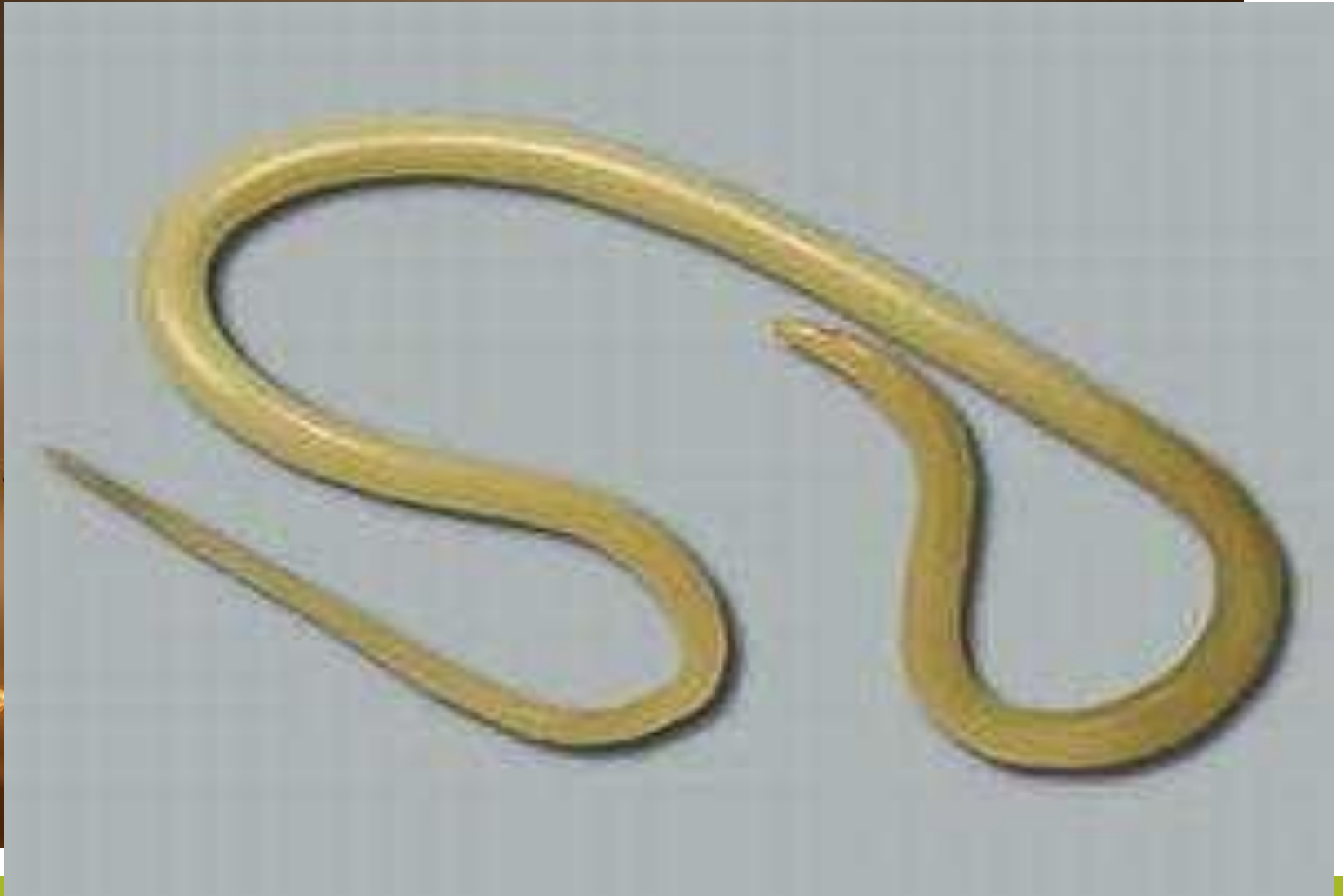

Де живуть 4. тварини-мешканцями ґрунтів

Де живуть тварини?

5. Є тварини-паразити, які пристосувалися до існування в організмах інших тварин і рослин

Чому тварини обрали різні середовища існування ?

**(пристосування, у них виробились
протягом еволюції адаптації)**

Які процеси життєдіяльності тварин?

- Живлення
- Дихання
- Виділення
- Транспорт речовин
- Рух
- Розмноження
- Ріст
- Розвиток організму
- Подразливість

Які процеси життєдіяльності тварин?

Живлення -

Ге

Рослиноїдні

М'ясоїдні, або хижаки

Всеїдні

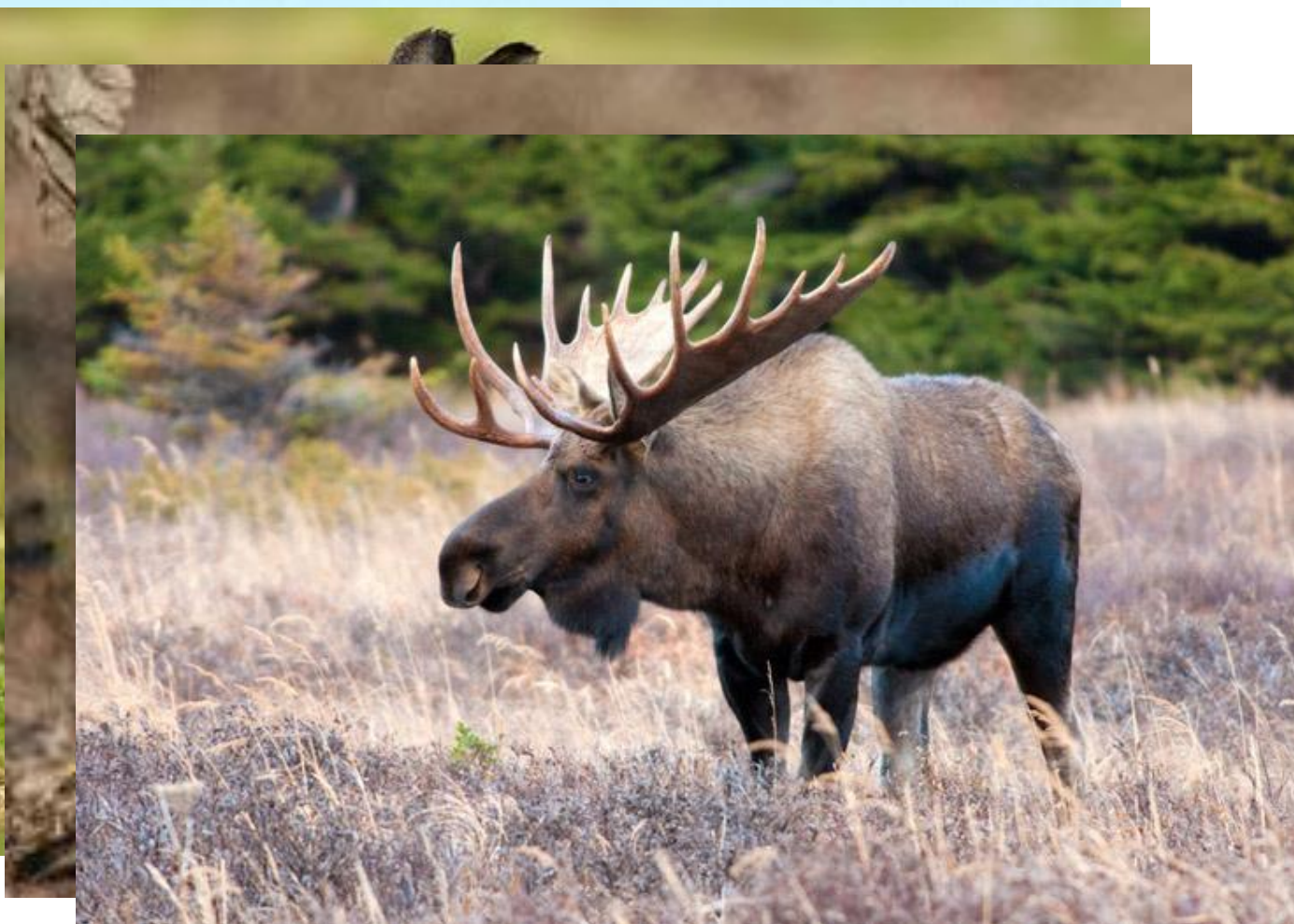
Паразити

Сапрофаги, або мертвоїди

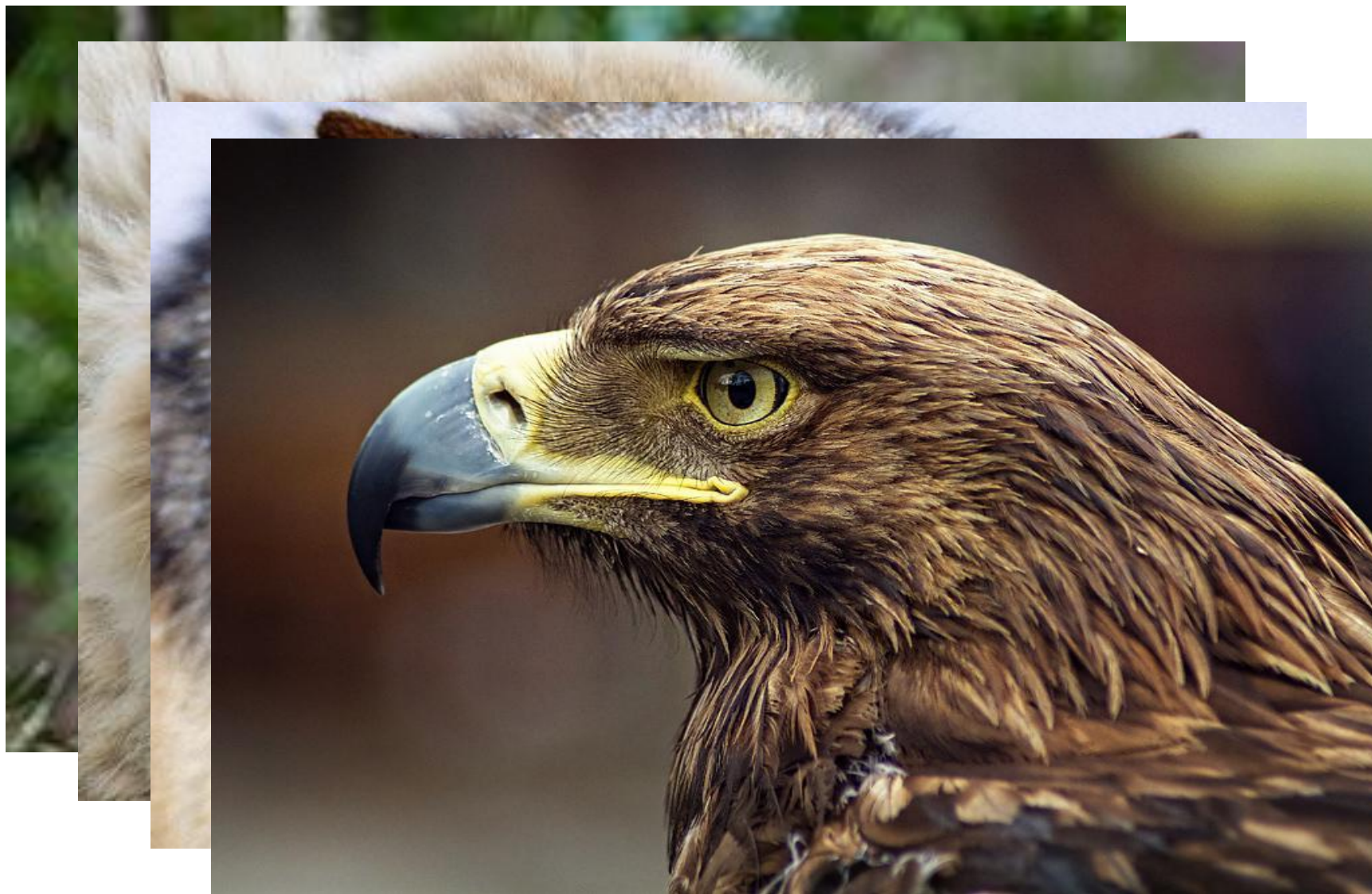
Тварини можуть житися різноманітною їжею

Рослинноїдні - ті тварини, що харчуються рослинами

Тварини можуть житися різноманітною їжею

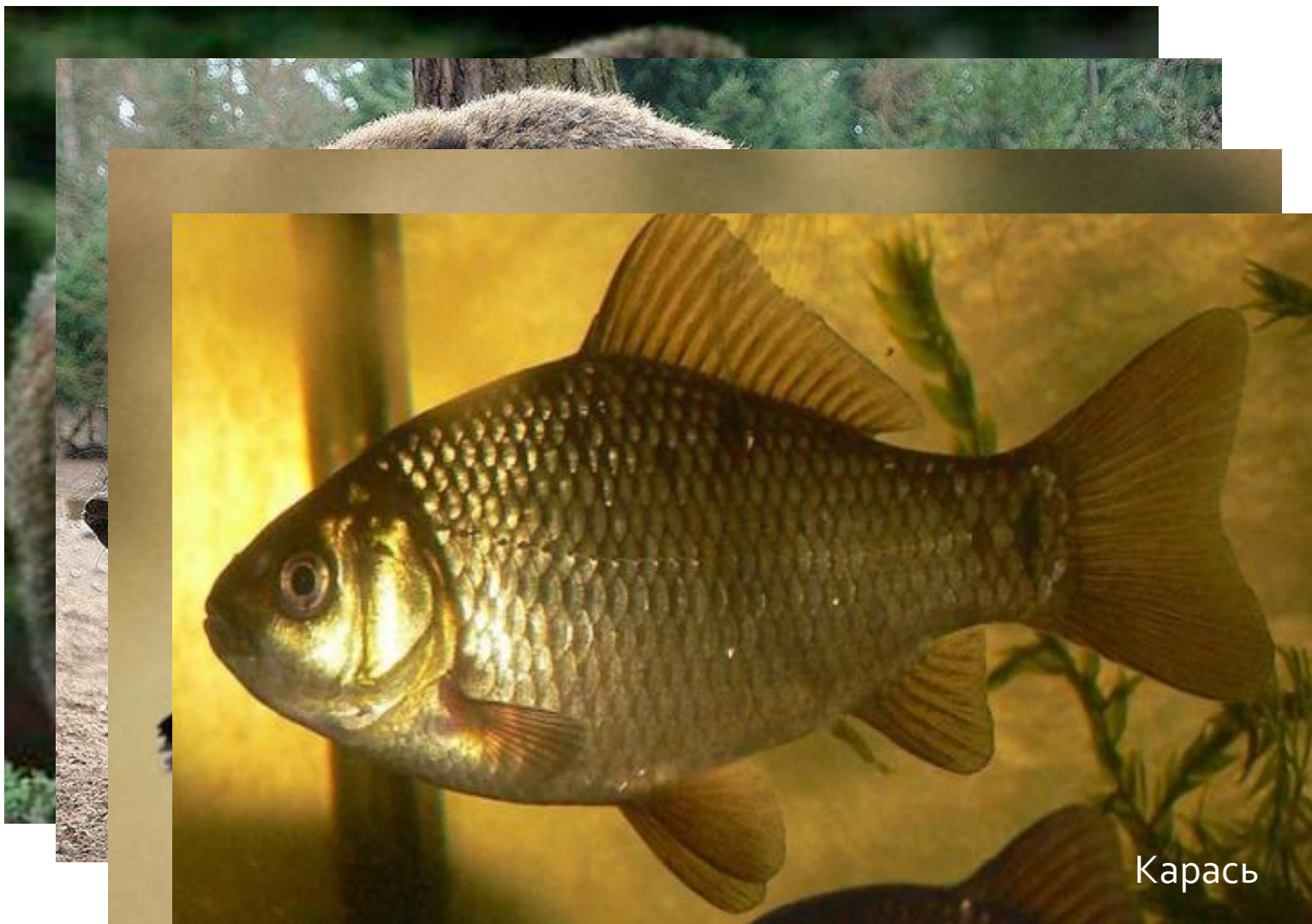
Хижаци - ті, що поїдають інших тварин

Тварини можуть житися різноманітною їжею

Всеїдні -ті, що живляться змішаною тваринно-рослинною їжею

Карась

Тварини можуть житися різноманітною їжею

Паразити -ті, що живляться поживними речовинами живих організмів

Які процеси життєдіяльності тварин?

□ Дихання

Зяброве

Легеневе

Паразити отримують енергію за допомогою розщеплення їжі без доступу повітря (анаеробне дихання)

Які процеси життєдіяльності тварин?

□ Виділення

Кінцеві продукти розпаду обміну речовин

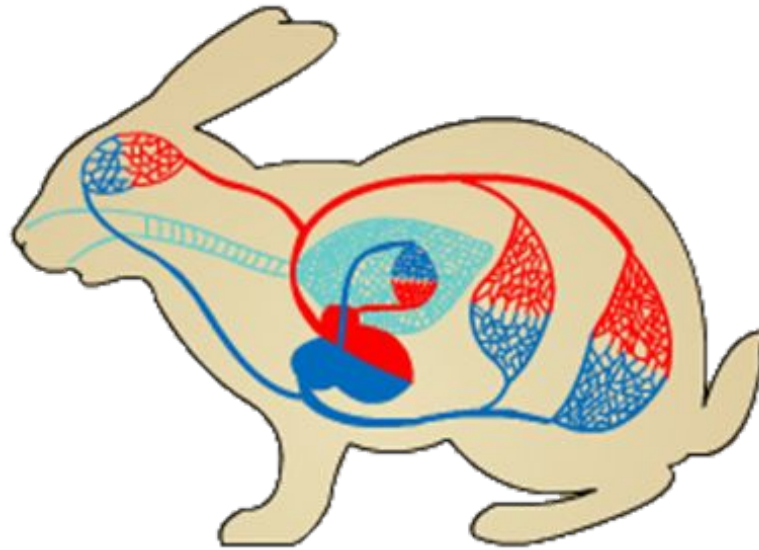
Надлишок води,
Вуглекислий газ,
Амоніак,
Сечова кислота

Виділяються через спеціалізовані органи:
Нирки, видільні залози, видільні трубочки

Які процеси життєдіяльності тварин?

□ Транспорт речовин

Здійснюється кровоносною системою, у якій циркулює кров або гемолімфа, які транспортують поживні речовини, гормони, вуглекислий газ, кисень

Які процеси життєдіяльності тварин?

□ Рух (локомоція тварин)

Рухи здійснюються завдяки скороченню м'язів та скелета

Які процеси життєдіяльності тварин?

□ Розмноження

Це процес відтворення собі подібних

Регенерація -
процес відтворення втрачених органів чи частин тіла

□ Розмноження

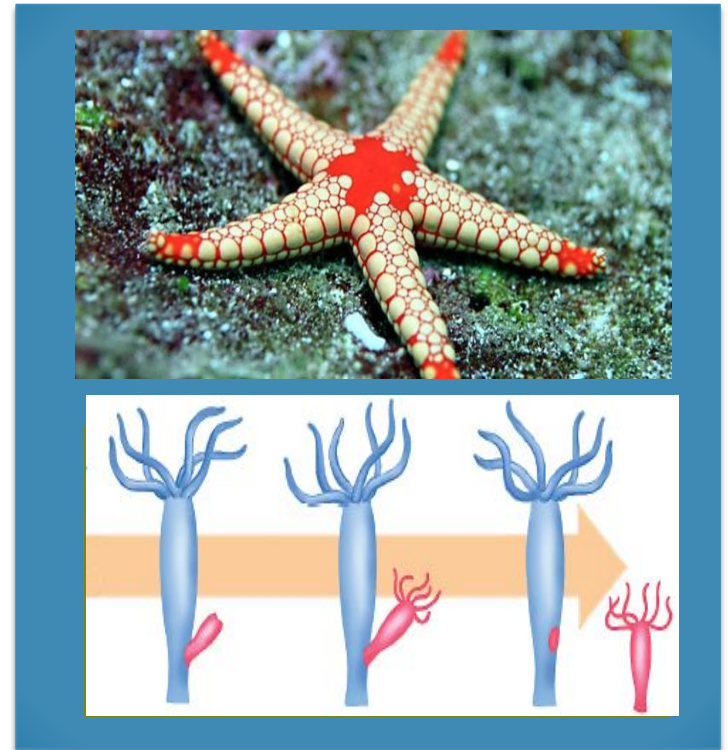
Статеве

За участю
статевих клітин
(сперматозоїди,
яйцеклітини)

Нестатеве

1. Фрагментація
2. Брунькування

Розвиток

Зародковий

1. У материнському організмі

2. У яйці

1.

2.

Після-зародковий

1. Прямий

2. Непрямий

1.

2.

Які процеси життєдіяльності тварин?

□ Ріст

Ріст **обмежений** мають більшість тварин

Хоча слон, молюски, земноводні, черепахи ростуть усе своє життя.

Ріст регулюють **гормони** – біологічно активні речовини, що прискорюють поділ клітин. У рослин їх називають **фітогормонами**.

Які процеси життєдіяльності тварин?

□ Подразливість

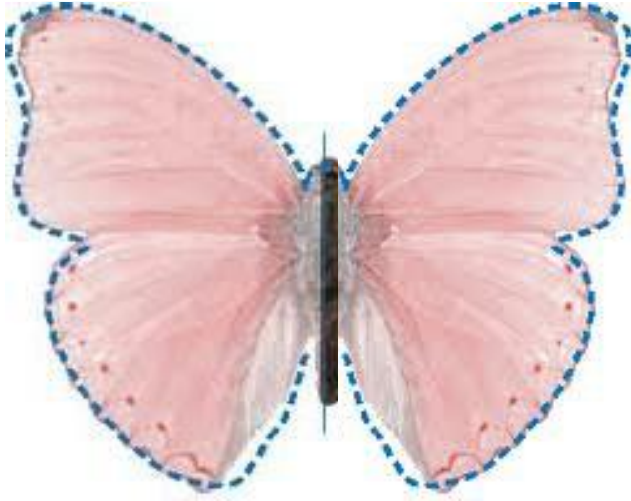

Це здатність сприймати зміни середовища. А реакція-відповідь на зміни середовища називають **рефлексами**. Здійснюється нервовою системою та органами чуття

У тварин без нервової системи такі реакції називаються **таксиси**.

Які процеси життєдіяльності тварин?

□ Симетрія тіла

Двостороння симетрія
тіла,
одна площина,
дзеркальні відображення

Радіальна, або
променева,
декілька площин

Як можна вивчити тварин?

Метод спостереження — використовується, як на мікроскопічному, так і макроскопічному рівнях. Сутність методу полягає у встановленні індивідуальності об'єкта, що досліджується, без штучного втручання

Порівняльний метод — порівняння об'єкта дослідження з подібними об'єктами чи процесами. Він дозволяє відкривати нові види живих істот та класифікувати їх, детально аналізуючи схожі та відмінні риси порівняно з близькими до них формами.

Експериментальний метод — вивчення об'єктів чи процесів у спеціально створених штучних умовах. навмисне втручання експериментатора у природу, що дозволяє встановити наслідки впливу факторів на об'єкт дослідження. Метод може застосовуватись як у природних умовах, так і лабораторних.

Як можна вивчити тварин?

Моніторинг — це метод постійного спостереження за станом окремих біологічних об'єктів, перебігом певних процесів в окремих екологічних системах, або у біосфері в цілому.

Моделювання — це метод демонстрації та дослідження певних процесів, явищ або організмів за допомогою їх спрощеної імітації. Він дає можливість вивчати об'єкти та процеси, котрі складно чи неможливо відтворити експериментально, або безпосередньо спостерігати.

Статистичний метод — метод заснований на статистичній обробці кількісного матеріалу, зібраного у результаті інших досліджень (спостережень, експериментів, моделювань), що дозволяє його всебічно проаналізувати та встановити певні закономірності.

Метод емпіричного дослідження — метод, за допомогою якого вивчаються природні об'єкти.

Відмінності тварин від інших груп живих

організмів

1. Клітини тварин не мають міцної оболонки як у рослин і грибів. Мають тонкий глікокалікс
2. Тварини здатні швидко реагувати на зміни у навколишньому середовищі. Для цього у них розвинені нервова і опорно-рухова системи органів.
3. Більшість тварин самі здобувають собі їжу (за допомогою спеціального ротового апарату), переслідуючи при цьому здобич (гетеротрофне живлення).
5. Вони здатні активно рухатися різними способами — повзати, бігати, плавати, літати.
- 6.Тварини опанували всі середовища.
7. У них обмежений ріст.
8. Тварини мають спеціальні органи виділення продуктів розпаду.

Виберіть ознаки характерні для рослин і тварин, позначте їх знаком «+»

<i>Царство Рослин</i>	<i>Порівняльні ознаки</i>	<i>Царство Тварин</i>
	1. Гетеротрофний тип живлення	
	2. Автотрофний тип живлення	
	3. Обмежений ріст	
	4. Необмежений ріст	
	5. В клітинах відсутня клітинна стінка	
	6. Регуляцію обміну речовин в організмі здійснюють системи органів	

Сравнение царств **Виберіть ознаки характерні для рослин і тварин, позначте їх знаком «+»**

<i>Царство Рослин</i>	<i>Порівняльні ознаки</i>	<i>Царство Тварин</i>
	7. Чітка симетрія тіла (променева, двостороння)	
	8. Наявність хлоропластів та хлорофілу	
	9. Мають спеціальні органи руху	
	10. Нерухомі	
	11. Властива реакція-відповідь на зміни середовища -рефлекси	
	12. Ріст регулюють гормони	

Дякую за співпрацю

